

Daňovky

Daňové a právní aktuality

Daně

Právo

Z judikatury

Krátce

Září 2017

Obsah

Editorial

Daně

Počet nespolehlivých plátců rychle roste

Novela zákona o DPH umožňuje správci daně zrušit skupinovou registraci dříve

Nejen daň z příjmů fyzických osob pod drobnohledem NKÚ

Vyjádření NSS k přímé souvislosti nedaňových nákladů a zdanitelných výnosů

Veřejná soutěž programu THÉTA pro oblast energetiky bude vyhlášena na podzim

Tři novinky v oblasti zdaňování zaměstnanců

Právo

Soukromoprávní vymáhání soutěžního práva bude snazší

Další zjednodušení administrativy pro podnikatele

Z judikatury

Rozhodnutí NSS: Daňové rezervy na opravu majetku je třeba dostatečně podložit dokumentací

Úroky ze zadržovaných nadměrných odpočtů opět před Soudním dvorem Evropské unie

Krátce

Stručné aktuality, září 2017

Editorial

Letní měsíce legislativní proces vždy zpomalí. V roce parlamentních voleb toho tak vláda už moc nestihne. O to zajímavější je sledovat rozhodnutí Nejvyššího správního soudu a aplikaci existující legislativy do praxe.

V létě jsme se dočkali několika zajímavých rozhodnutí, která mohou zažité pořádky výrazně změnit. V aktuálním vydání popisujeme průlomové rozhodnutí týkající se daňové uznatelnosti odpisu pojištěných pohledávek. I když je vždy konkrétní posuzovaný případ specifický, věříme, že aplikované principy by mohly najít uplatnění jak v diskutované oblasti, tak v určitých oblastech výnosů obecně souvisejících s daňově neuznatelnými náklady.

V minulých Daňovkách jsme psali o rozhodnutí týkajícím se stanovení základu daně z nabytí nemovitých věcí. To potvrdilo, že do základu daně by se neměla zahrnovat daň z přidané hodnoty. Ačkoli se daňová správa plošné aplikaci tohoto rozhodnutí zpočátku bránila, její nejnovější tiskové prohlášení je už výrazně smířlivější. Finanční správa tak bude nově v případech, kdy je poplatníkem daně z nabytí nemovitých věcí převodce a cena sjednaná byla uhrazena včetně DPH, pro účely stanovení základu daně vycházet z předpokladu, že její součástí není DPH. Postup v ostatních případech je zatím nejistý. Existuje proto prostor pro podání dodatečných daňových přiznání.

Zajímavou zprávou jsou také data o růstu počtu nespolehlivých plátců. Přesto, že významné množství těchto subjektů je patrně již neaktivních, nárůst naznačuje, že daňová správa této oblasti věnuje zvýšenou pozornost. Můžeme se tak dočkat i zvýšené aplikace ručení za nezaplacenou daň z titulu obchodování s těmito subjekty.

Petr Toman
Partner
KPMG Česká republika

3 | Daňové a právní aktuality – září 2017

Počet nespolehlivých plátců rychle roste

Institut nespolehlivého plátce je zakotven v zákoně o DPH již od roku 2013. V kombinaci s povinností příjemce zdanitelného plnění ručit za nezaplacenou daň by tento institut dle GFŘ měl sloužit především jako účinný nástroj v boji proti daňovým únikům v oblasti DPH. Počet nespolehlivých plátců přitom každým dnem výrazně stoupá.

Veronika Výborná
vvyborna@kpmg.cz

Kateřina Klepalová
kklepalova@kpmg.cz

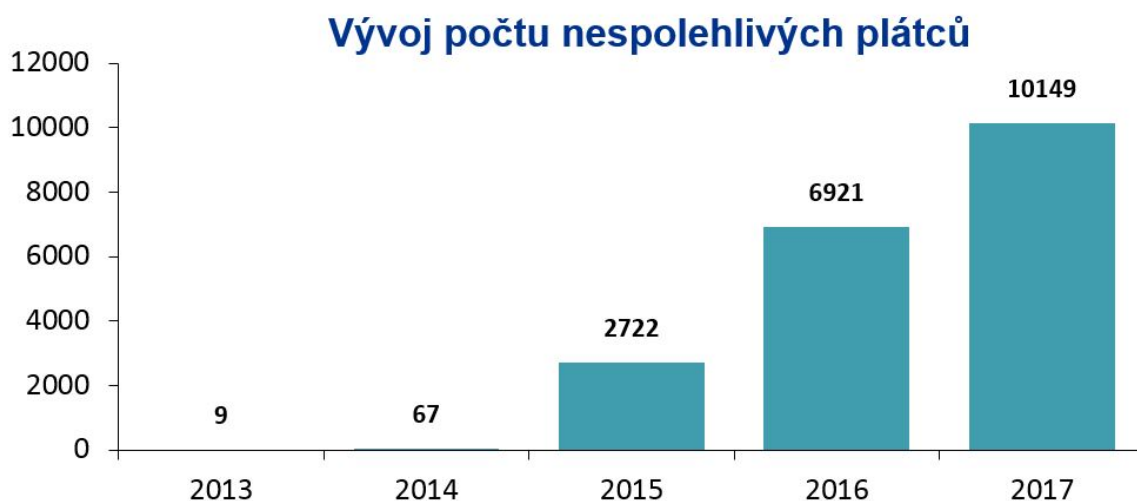
Zákon o DPH ukládá příjemci plnění povinnost ručit za daň nezaplacenou dodavatelem, pokud je k okamžiku uskutečnění plnění nebo nově již k okamžiku poskytnutí úplaty zveřejněna skutečnost, že dodavatel je nespolehlivým plátcem. Rozhodující je datum zveřejnění této informace. Povinnost ručit za daň neodvedenou dodavatelem má příjemce plnění také v případě, že provede úhradu na neregistrovaný bankovní účet.

GFŘ již dříve vydalo „Informaci k aplikaci institutu nespolehlivého plátce“ (Informace). Ta nyní byla v návaznosti na červencovou novelu zákona o DPH mírně upravena. Informace shrnuje okolnosti, za nichž se plátce může stát nespolehlivým. Obecně jsou to případy, kdy dochází k ohrožení veřejného zájmu na řádném výběru DPH.

Konkrétním příkladem je situace, kdy plátce eviduje kumulativní nedoplatek na DPH za nejméně tři kalendářní měsíce. Výše povoleného nedoplatku byla oproti původnímu znění Informace snížena z 10 mil. Kč na 500 tis. Kč.

Seznam všech nespolehlivých plátců (i osob) je možné vygenerovat přímo z webové stránky Daňového portálu (adisreg.mfcr.cz). Ke konci srpna 2017 bylo evidováno již více než 10 000 nespolehlivých plátců. To jsou zhruba 2 % všech plátců DPH v České republice.

Je proto důležité zaměřit se na nastavení vhodných kontrolních mechanismů, prověřovat spolehlivost dodavatelů a provádět platby pouze na zveřejněné bankovní účty.

Graf 1: Počet nespolehlivých plátců k 28. srpnu 2017. Zdroj: <http://adisreg.mfcr.cz/adistc/DphReg>

5 | Daňové a právní aktuality – září 2017

© 2025 KPMG Česká republika, s.r.o., společnost s ručením omezeným založená dle právních předpisů České republiky a členská společnost globální organizace nezávislých členských společností KPMG, přidružených ke KPMG International Limited, soukromé anglické společnosti s ručením omezeným. Všechna práva vyhrazena.

Novela zákona o DPH umožňuje správci daně zrušit skupinovou registraci dříve

Novela zákona o DPH účinná od 1. července 2017 urychluje ukončení skupinové registrace k DPH. Pokud je registrace zrušena z moci úřední, končí již okamžikem, kdy rozhodnutí správce daně nabyde právní moci.

Veronika Výborná
vvyborna@kpmg.cz

Hana Hašková
hhaskova@kpmg.cz

Novela zákona o DPH i nadále zachovává dva způsoby zrušení skupinové registrace k DPH. A to buď na základě vlastní žádosti skupiny, nebo z moci úřední. Nic se nemění v případě, že skupina podá žádost o zrušení registrace z vlastní vůle v termínu do 31. října daného kalendářního roku. V tomto případě zruší správce daně její registraci k poslednímu dni příslušného kalendářního roku. Členové zrušené skupiny se stanou individuálními plátcí DPH od 1. ledna roku následujícího.

Nově upraveno je zrušení skupinové registrace k DPH z moci úřední. V případě, že skupina nadále již nesplňuje formální požadavky definované pro skupiny dle zákona o DPH nebo správce daně zjistí, že žádný z jejích členů nesplňuje podmínky pro členství ve skupině, přestává být skupina plátcem daně již dnem nabytí právní moci rozhodnutí o zrušení registrace. Tato novinka umožňuje správci daně zrušit skupinovou registraci k DPH s dřívější platností, a nikoli až k poslednímu dni příslušného kalendářního roku.

Nově je také přímo doplněna oznamovací povinnost pro zastupujícího člena skupiny. Ten musí neprodleně informovat správce daně, pokud zjistí, že skupina nesplňuje podmínky dle zákona o DPH. Správce daně následně vydá rozhodnutí o zrušení skupinové registrace z moci úřední. Důvodová zpráva uvádí, že neprodleně znamená do 15 dnů ode dne, kdy daná skutečnost nastala. Při nesplnění povinnosti hrozí zastupujícímu členovi skupiny sankce až do výše 500 000 Kč.

Z toho lze dovodit, že je nově třeba veškeré změny týkající se podmínek pro fungování skupinové registrace neprodleně oznamovat správci daně. A to i takové změny, které následně nemusí vést ke zrušení skupinové registrace ze strany správce daně.

Nejen daň z příjmů fyzických osob pod drobnohledem NKÚ

Od června minulého roku až do letošního jara prověřoval Nejvyšší kontrolní úřad (NKÚ) správu daně z příjmů fyzických osob (DPFO). Kontrolní závěr nešetří kritikou na adresu finanční správy. NKÚ ve zprávě také odhadem vyčíslil, kolik stojí správa této daně zaměstnavatele. Současně je ve zprávě nastíněn nový směr, kterým by se finanční správa měla či bude ubírat.

Veronika Červenková
kpmg@kpmg.cz

Jana Fuksová
jfuksova@kpmg.cz

NKÚ se během kromě jiného kontroly zaměřil na postup správců daně i na celkovou efektivitu, účelnost a hospodárnost správy této daně. Na samotný systém správy DPFO se snesla vlna kritiky. Kontroloři mu vytýkají nepřehlednost a složitost kvůli celé řadě výjimek.

Zároveň NKÚ odhalil nedostatky ve vyřizování elektronických podání. Ve 24 % případů bylo podání odmítnuto z důvodu, který nebránil správnému zjištění a stanovení daně – ve většině z těchto případů se jednalo o formální chyby. Ve více než 5 % kontrolovaných případů finanční úřad nezákonně uložil pokutu za nepodání přiznání, aniž by poplatníka vyzval k odstranění vad chybného podání. Současně NKÚ správcům daně vytkl, že dostatečně neprověřovali splnění podmínek pro uplatnění odpočtů a slev na dani. Příčinu tohoto postupu NKÚ spatřuje v nemožnosti automatizovaně zkontrolovat oprávněnost těchto odpočtů, resp. naplnění podmínek pro jejich uplatnění. Pro lepší správu této daně byla v roce 2016 zavedena do systému daňové správy centrální evidence vyživovaných dětí. Finanční správa také nedávno jednala s Českou asociací pojišťoven a Českou správou sociálního zabezpečení o možné spolupráci a výměně informací.

Nedostatky spatřuje NKÚ také v tom, že finanční správa nemá individuální údaje o jednotlivých poplatnících DPFO ze závislé činnosti, což jí neumožňuje zaměřit kontrolní činnost na rizikové oblasti. Během let 2013 – 2015 bylo tak provedeno 21 408 daňových kontrol u DPFO z přiznání a bylo doměřeno 663 mil. Kč. U DPFO ze závislé činnosti bylo provedeno 12 989 daňových kontrol a doměřena daň v hodnotě 250 mil. Kč (v průměru u kontrolovaných subjektů 19 tis. Kč na dani ze závislé činnosti a 31 tis. Kč na DPFO u subjektů, které podávají daňová přiznání).

Správa DPFO byla i tak vyhodnocena jako poměrně efektivní. Zatímco na správu všech daní připadá na 1 Kč nákladů 73 Kč všech daňových příjmů, u DPFO je to zhruba 156 Kč. Podle NKÚ efektivitu výrazně zvyšuje přenesení značné části správy daně na plátce příjmů – zaměstnavatele. Ti dle propočtů NKÚ nesou náklady související se správou DPFO ve výši 948,5 mil. Kč ročně.

Reakce finanční správy na zprávu NKÚ na sebe nedala dlouho čekat. Ministerstvo financí dalo NKÚ za pravdu, že systém DPFO je nepřehledný a složitý. Hned druhým dechem nabízí lék v podobě nového zákona o daních z příjmů, který se nyní připravuje. Ministerstvo slibuje, že nový zákon bude jednoduchý a odolnější proti častému zavádění daňových výjimek. Ministerstvo se také zastalo chybujících úředníků. Lidská pochybení, která objevil NKÚ, lze „přeci napravit odvoláním proti rozhodnutí o pokutě“. Ve vzduchu však zůstává otázka, kolik těchto chyb zůstalo bez nápravy.

7 | Daňové a právní aktuality – září 2017

Finanční správa připomíná, že stále pracuje na projektu MOJE daně. Slibuje si od něj zjednodušení správy daní. MOJE daně mají být MODerní a JEdnoduché. Nový elektronický systém a portál sází na potenciál moderních informačních technologií. Doufejme, že zvolené technologické řešení bude a zůstane moderní. Přeci jen program T602, na kterém je postavený současný ADIS, byl v 90. letech minulého století také výdobytkem moderních informačních technologií.

8 | Daňové a právní aktuality – září 2017

© 2025 KPMG Česká republika, s.r.o., společnost s ručením omezeným založená dle právních předpisů České republiky a členská společnost globální organizace nezávislých členských společností KPMG, přidružených ke KPMG International Limited, soukromé anglické společnosti s ručením omezeným. Všechna práva vyhrazena.

Vyjádření NSS k přímé souvislosti nedaňových nákladů a zdanitelných výnosů

V nedávné době vydal Nejvyšší správní soud (NSS) přelomový rozsudek k aplikaci problematického ustanovení § 24 odst. 2 písm. zc) zákona o daních z příjmů ve znění účinném do konce roku 2014. Dal tak příležitost k přehodnocení přístupu k nedaňovým nákladům, ke kterým je evidován přímo související výnos, a případně k dosažení dodatečných daňových úspor.

Martin Šandera
kpmg@kpmg.cz

Markéta Neškrábalová
mneskrabalova@kpmg.cz
222 123 439

Zmíněné ustanovení obecně umožňovalo považovat za daňově uznatelné ty náklady, ke kterým existuje přímo související výnos, i když podle zákona o daních z příjmů by jinak byly neuznatelné. Ačkoliv bylo výše uvedené ustanovení řadu let formulované poměrně volně, historicky se k němu daňová správa stavěla restriktivně. V důsledku toho daňové subjekty postupovaly v praxi často konzervativně a v souladu s daňovou správou. Rozsudek však dává možnost znovu přehodnotit případy existence zdanitelného výnosu přímo souvisejícího s nedaňovým nákladem a zvážit možnost podání dodatečného přiznání na snížení daňové povinnosti.

Rozsudek se konkrétně týká odpisu pojištěných pohledávek. NSS se mimo jiné zabýval otázkou přímé souvislosti nedaňového nákladu z titulu odpisu pojištěné pohledávky a výnosu od pojišťovny. Přímou souvislostí se dle názoru soudu rozumí dostatečně intenzivní a nezprostředkovaná logická vazba. V tomto případě došlo při výplatě pojistného plnění k oprávněnému odpisu pohledávky do nákladů. Nemělo totiž význam evidovat pohledávku, z níž podle smluvních podmínek nemůže být již za žádných okolností pojištěný uspokojen (ani pokud by byl dluh odpovídající pohledávce následně splněn). Podle NSS zde existuje logická a nezprostředkovaná vazba mezi výplatou pojistného plnění a odpisem pohledávky. Původně nedaňový náklad z titulu odpisu pohledávky bylo tudíž možné považovat za daňový, a to až do výše přijatého pojistného plnění.

I přes určitá specifika posuzovaného případu by argumentace soudu mohla být vztažena i na řadu dalších situací z praxe. Platí však, že každý případ je odlišný. Případné argumenty pro souvislost konkrétních nákladů a výnosů je tudíž vždy nutné individuálně prověřit.

Rozsudek se vztahuje ke znění platnému do roku 2014. Některé argumenty však mohou být analogicky aplikovatelné i na situace v pozdějších obdobích. V případě zájmu rádi prověříme potenciální přínosy závěrů tohoto rozsudku NSS právě pro vaši společnost.

Veřejná soutěž programu THĚTA pro oblast energetiky bude vyhlášena na podzim

Technologická agentura České republiky vyhlásí na podzim první veřejnou soutěž v programu Théta. Program je zaměřen na podporu aplikovaného výzkumu, experimentálního vývoje a inovací pro oblast energetiky. Předpokládá se, že program bude pokračovat v letech 2018–2025. Veřejná soutěž by měla být vyhlašována každoročně až do roku 2023.

Karin Stříbrská
kpmg@kpmg.cz

Eva Truhlářová
etruhlarova@kpmg.cz

Michaela Chytilová
kpmg@kpmg.cz

Program je rozdělen na tři dílčí programy. Mezi podporované aktivity mimo jiné patří:

- projekty zaměřující se na zvyšování spolehlivosti systémů výroby, přenosu a distribuce energie,
- projekty cílící na technologie v oblasti druhotných zdrojů energie,
- projekty zaměřené na technologické a systémové prvky chytrých sítí, aj.

Termín a výše podpory

Vyhlášení první veřejné soutěže je naplánováno na konec října 2017. Podpora by měla být poskytována od roku 2018. Délka realizace projektu může činit maximálně 8 let.

Míra poskytované podpory se bude lišit podle kategorie realizovaných činností (průmyslový výzkum nebo experimentální vývoj) a podle toho, zda bude projekt uskutečněn v účinné spolupráci s výzkumnou organizací, či nikoli. Pro velké podniky tak nejvyšší povolený podíl podpory představuje 15–65 % z uznatelných nákladů projektu. Nejnížší podíl je určen pro oblast inovací a nejvyšší pro průmyslový výzkum v účinné spolupráci s výzkumnou organizací.

Způsobilé náklady

Program bude hradit provozní náklady, zejména pak následující položky:

- osobní náklady,
- náklady na nástroje a vybavení v rozsahu a po dobu, kdy jsou využívány pro účely projektu,

10 | Daňové a právní aktuality – září 2017

- náklady na smluvní výzkum, technické poznatky a patenty nakoupené v rámci licence,
- dodatečné nepřímé a ostatní provozní náklady.

Podrobnější informace očekáváme po vyhlášení veřejné soutěže.

11 | Daňové a právní aktuality – září 2017

© 2025 KPMG Česká republika, s.r.o., společnost s ručením omezeným založená dle právních předpisů České republiky a členská společnost globální organizace nezávislých členských společností KPMG, přidružených ke KPMG International Limited, soukromé anglické společnosti s ručením omezeným. Všechna práva vyhrazena.

Tři novinky v oblasti zdaňování zaměstnanců

Daňová zvýhodnění zaměstnaneckých benefitů se rozšiřují. Zavádí se nová odčitatelná položka za darování kostní dřeně. Rok 2018 přinese také další zvýšení minimální mzdy.

Iva Krákorová
ikrakorova@kpmg.cz

Darina Seidlerová
dseidlerova@kpmg.cz

Zaměstnaneckých benefitů osvobozených od daně z příjmů ze závislé činnosti bude od 1. ledna 2018 více. Benefity budou nově zahrnovat také tištěné knihy, včetně obrázkových knih pro děti, mimo knih, ve kterých reklama přesahuje 50 % plochy. Zaměstnavatel musí benefit standardně poskytnout nepeněžitě, například ve formě poukázky na nákup knih. Zároveň je to pro zaměstnavatele nedaňový náklad.

Prezident podepsal novelu zákona o daních z příjmů, která zvyšuje odčitatelnou položku od základu daně za každý odběr krve z 2 000 Kč na 3 000 Kč. Nově si daňoví poplatníci budou moci snížit základ daně o 20 000 Kč i za každý odběr krve tvorných buněk. Úspora na dani může představovat až 3 000 Kč. Obě tyto položky je možné uplatnit již za rok 2017.

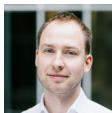
Vláda schválila návrh ministerstva práce a sociálních věcí o zvýšení měsíční minimální mzdy. Od 1. ledna 2018 vzroste ze současných 11 000 Kč na 12 200 Kč a minimální hodinová mzda z 66 Kč na 73,20 Kč. Vláda tak pokračuje v realizaci záměru deklarovaného v Programovém prohlášení postupně zvyšovat minimální mzdu tak, aby se její úroveň přiblížila 40 % průměrné mzdy. Toto zvýšení bude mít dopad i na odvod minimálního pojistného na zdravotní pojištění zaměstnanců. Pokud zaměstnanci bude zúčtován příjem nižší než minimální mzda, zaměstnavatel bude muset provést dopočet a doplatit pojistné do zákonného minima, které bude činit 1 647 Kč měsíčně.

Soukromoprávní vymáhání soutěžního práva bude snazší

Nový zákon o náhradě škody v oblasti hospodářské soutěže úspěšně prošel legislativním procesem. Má usnadnit především soukromoprávní vymáhání náhrady škody vzniklé porušením hospodářské soutěže kartelovou dohodou nebo zneužitím dominantního postavení. Ve sbírce zákonů vyšel pod číslem 262/2017 a je účinný od 1. září 2017.

Radim Kotlaba
kpmg@kpmg.cz

Ladislav Karas
lkaras@kpmg.cz

Zákon transponuje evropskou směrnici 2014/104/EU. Jejím cílem je sjednotit a posílit procesní postavení poškozených subjektů v oblasti soutěžního práva napříč celou Evropskou unií. Do českého právního řádu přináší celou řadu novinek, které určitě stojí za pozornost. Oproti obecné úpravě rozsahu a způsobu náhrady škody se škoda hradí v plné výši. Moderační právo soudu náhradu snížit se tedy nepřipouští. Pokud škodu způsobí společným jednáním více subjektů, typicky u kartelových dohod, musí ji všichni nahradit společně a nerozdílně. Soud nemůže rozhodnout, aby jeden škůdce nahradil škodu pouze ve výši své účasti.

Postavení žalobce v oblasti kartelových dohod je nově významně posíleno. Zákon stanoví vyvratitelnou právní domněnku, že omezováním hospodářské soutěže ve formě kartelu vzniká škoda. Důkazní břemeno v otázce vzniku škody je tak přeneseno na žalovaného. Ten musí prokázat, že omezením hospodářské soutěže škodu nezpůsobil. Speciální je i úprava promlčení. Zavádí se delší pětiletá promlčecí lhůta, která počíná běžet v den, kdy se oprávněná osoba o škodě, o osobě povinné k její náhradě a o omezování hospodářské soutěže dozvěděla nebo alespoň dozvědět měla a mohla. Nejdříve však promlčecí lhůta počne běžet dnem, kdy skončilo omezování hospodářské soutěže.

Zákon má dále zlepšit postavení poškozeného a překlenout informační asymetrii, která stěžuje vymáhání náhrady škody. Zavádí totiž zvláštní procesní postup zpřístupňující důkazní prostředky poškozenému. Poškozený má před zahájením řízení o náhradě škody právo navrhnout soudu, aby uložil tomu, kdo má pod svou kontrolou dokumenty důležité pro zjištění stavu věci jejich zpřístupnění navrhovateli. Pokuta za neuposlechnutí je stanovena ve výši až 10 000 000 Kč nebo 1 % z čistého obrátu. K zajištění případné újmy, která by mohla vzniknout zpřístupněním dokumentů, má navrhovatel povinnost složit jistotu ve výši 100 000 Kč a dle okolností případu na výzvu soudu i doplatek jistoty nad tuto částku.

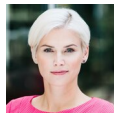
Nový zákon by měl podávání žalob na náhradu škody způsobenou porušením soutěžního práva usnadnit. Teprve praktická aplikace ukáže, v jaké míře budou poškozené osoby škodu skutečně vymáhat.

Další zjednodušení administrativy pro podnikatele

Senátem prošla novela živnostenského zákona a přináší některá další administrativní zjednodušení. Mimo jiné ruší povinnost podnikatelů oznamovat živnostenskému úřadu některé údaje dostupné v živnostenském a jiných veřejných rejstřících.

Linda Kolaříková
lkolarikova@kpmg.cz
222 123 889

Iva Baranová
kpmg@kpmg.cz

Návrh na změnu zákona čeká na podpis prezidenta. Novela cílí především na další snížení administrativní zátěže podnikatelů. Ti například nyní musí živnostenskému úřadu oznamovat identifikační údaje členů statutárního orgánu firmy zapsané do živnostenského rejstříku, i když si je úřad může z veřejných zdrojů zjistit sám. V praxi navíc často docházelo k situacím, kdy byla v živnostenském rejstříku zapsána jako člen statutárního orgánu jiná osoba než v příslušném veřejném rejstříku (typicky obchodním).

Podobně nebude podnikatel živnostenskému úřadu dokládat právní důvod pro užívání prostor, v nichž má své sídlo, pokud si živnostenský úřad může tuto skutečnost ověřit náhledem do základních registrů.

Návrh by měl také zefektivnit a rozšířit činnost tzv. centrálních registračních míst. Díky této změně se budou podnikatelé současně s ohlášením živnosti nebo s podáním žádosti o koncesi na živnostenském úřadu moci registrovat i například k dani z příjmů či k silniční dani.

Novela rovněž zavádí možnost zažádat o vydání hromadného souboru (tzv. sestavy) s informacemi jednotlivých podnikatelů v listinné či elektronické podobě. Sestava bude obsahovat pouze základní identifikační údaje podnikatele a požadované informace, jako předmět podnikání nebo umístění provozovny. Informace uvedené v sestavě bude z důvodu ochrany osobních údajů možné použít výhradně pro osobní potřebu žadatele, například k získání kontaktu na jiné podnikatele.

Další navrhované úpravy se týkají terminologie či omezení vykonávat živnosti.

Rozhodnutí NSS: Daňové rezervy na opravu majetku je třeba dostatečně podložit dokumentací

Nejvyšší správní soud (NSS) ve svém rozhodnutí 9 Afs 149/2016–34 potvrdil, že v případě tvorby rezervy na opravu majetku, je třeba disponovat adekvátní dokumentací a opravu dostatečně konkretizovat. Pro účely rozlišení mezi opravou a technickým zhodnocením dále upozornil na význam posouzení případné změny technických parametrů majetku.

Veronika Červenková
kpmg@kpmg.cz

Robert Němeček
kpmg@kpmg.cz

Daňový poplatník realizoval v roce 2012 výměnu oken u vlastní nemovitosti. Za tímto účelem vytvořil v předchozích letech rezervu na opravu hmotného majetku, jejíž tvorbu uplatňoval jako daňově uznatelný náklad.

S tímto přístupem však nesouhlasil správce daně. Podle jeho názoru daňový poplatník dostatečně nedokumentoval tvorbu daných rezerv. Z předložených dokladů nebylo zřejmé, jak konkrétně bude oprava provedena a jak byla stanovena výše tvořené rezervy. Správce daně dále dospěl k závěru, že zmíněná výměna oken měla být považována spíše za technické zhodnocení majetku, jelikož došlo k výměně dvouvrstvých oken za třívrstvé. Tato skutečnost byla zřejmá i z předloženého zápisu z valné hromady, na které byla tvorba zmíněné rezervy schválena. Proto správce daně rozporoval daňovou uznatelnost tvořené rezervy a vystavil dodatečné platební výměry na daň z příjmů právnických osob.

Daňový poplatník se snažil rozhodnutí správce daně zvrátit žalobou u Krajského soudu v Ostravě, po jejím zamítnutí i kasační stížností podanou k NSS. Ten však potvrdil původní závěr správce daně. Souhlasil s tím, že výměna oken se dvěma skly za okna se třemi skly obecně představuje technické zhodnocení. Okna se třemi skly mají zpravidla lepší hodnoty tepelné a zvukové propustnosti než okna se dvěma skly. Dále NSS uvedl, že i přes předložené podklady (např. evidenční karty rezervy) daňový poplatník v dostatečné míře neprokázal tvrzení o pouhé opravě majetku. Jako důkazní prostředek je sice možné použít i znalecký posudek, nicméně v tomto konkrétním případě nebyl znalec z poskytnutých podkladů schopen zjistit původní a plánovaný stav oken.

Technické zhodnocení je neurčitý právní pojem. Rozdíl mezi opravou a technickým zhodnocením spočívá v tom, že ve druhém případě jde o opravu vyšší kvality. Tento názor – již několikrát potvrzený v předchozí judikatuře – je v souladu s pokynem GŘ D–22, který zvýšení počtu vrstev skel oken považuje za změnu technických parametrů majetku. NSS konstatoval, že daňový poplatník musí být při využití daňové rezervy na opravu hmotného majetku schopen doložit původní a plánovaný stav opravovaného majetku a dále postup, jak bude oprava provedena. Musí mít také detailní rozpočet celé akce, na základě kterého stanoví výši rezervy.

Úroky ze zadržovaných nadměrných odpočtů opět před Soudním dvorem Evropské unie

Soudní dvůr Evropské unie ve svém dalším rozhodnutí potvrdil názor, že finanční správa by měla nadměrný odpočet vracet v přiměřené lhůtě. Pokud tomu tak není, měla by daňovému subjektu uhradit úroky z prodlení. Úroky však nenáleží za prodlení způsobené průtahy na straně daňového subjektu.

Veronika Červenková
kpmg@kpmg.cz

Milan Hladík
kpmg@kpmg.cz

Právní úprava daně z přidané hodnoty v jednotlivých členských státech Evropské unie vychází ze směrnice Rady 2006/112/ES (směrnice o DPH). V poslední době Soudní dvůr Evropské unie (SDEU) poměrně často posuzuje soulad národních právních předpisů, které omezují přiznání úroku ze zadržovaného nadměrného odpočtu, případně takový úrok vůbec nepřiznávají, s evropským právem.

Tentokrát šlo o otázku souladu maďarské právní úpravy s právem EU. Ta stanoví, že doba pro přiznání úroku z prodlení ze zadržovaného odpočtu se počítá až od okamžiku předání zprávy o daňové kontrole, pokud z důvodu nesoučinnosti v průběhu prověřování nadměrného odpočtu udělí správce daně plátcí pokutu.

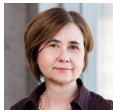
Dle SDEU je posuzované ustanovení maďarského práva zjevně neadekvátní. Nezohledňuje konkrétní okolnosti vzniku prodlení na straně plátce. To může vést k tomu, že správce daně bude zadržovat nadměrný odpočet po poměrně dlouhou dobu, aniž by plátcé toto prodlení zcela zavinil. Je tedy vždy třeba zjistit poměrnou část délky řízení, která je přičitatelná jednání plátce, a tu zohlednit při výpočtu úroku z pozdě vráceného odpočtu. Pokud je lhůta šetření nároku na odpočet prodloužena z důvodu, že plátcé odmítal s daňovou správou spolupracovat, nemůže pak požadovat úrok za dobu prodlení způsobenou touto nesoučinností.

V závěru tohoto rozhodnutí SDEU zdůraznil povinnost soudů členských států vykládat národní právo eurokonformním způsobem. Jinými slovy, při rozhodování národních soudů není nutno aplikovat tuzemskou právní úpravu, pokud je v rozporu s komunitárním právem. Přitom není nezbytné nejprve požadovat její odstranění legislativní cestou nebo jiným ústavním postupem.

Lze tak shrnout, že SDEU požaduje, aby vrácení daně (nadměrného odpočtu) bylo uskutečněno v přiměřené lhůtě. Po uplynutí přiměřené lhůty vyžaduje zásada neutrality, aby vzniklá újma byla plátcí daně kompenzována v podobě příslušného úroku z prodlení. Takový postup jsou povinny aplikovat všechny soudy v EU bez ohledu na to, zda je zakotven v lokálních právních předpisech. S tímto přístupem se ztotožnil Nejvyšší správní soud ve svém rozsudku starém necelé dva týdny.

Stručné aktuality, září 2017

Daňové a právní novinky posledního měsíce jednou či dvěma větami.

Lenka Fialková
lfialkova@kpmg.cz

- Bankovní Rada ČNB na svém srpnovém zasedání upravila úrokové sazby. Dvoutýdenní repo sazba se zvyšuje na 0,25 %. Dvoutýdenní reposazba se použije pro výpočet úroků z prodlení podle občanského zákoníku, tj. podle nařízení vlády č. 351/2013 Sb. V závislosti na okamžiku vzniku prodlení úroky z prodlení za celou dobu prodlení činí 8,05%. Na základě dvoutýdenní reposazby ČNB stanovují správci daně úrok z prodlení podle § 252 daňového řádu. Tento úrok z prodlení se počítá počínaje pátým pracovním dnem následujícím po dni splatnosti až do dne platby včetně a odpovídá ročně výši repo sazby stanovené Českou národní bankou, zvýšené o 14 procentních bodů, platné pro první den příslušného kalendářního pololetí. V době prodlení od 1.1.2014 do 31.12.2017 úrok z prodlení podle daňového řádu činí tedy 14,05 % p.a.
- Generální finanční ředitelství publikovalo na svých stránkách informaci, jejímž cílem je seznámit veřejnost se změnami při uplatňování DPH společníky společnosti, ke kterým dochází v souvislosti s přijetím zákona č. 170/2017 Sb., kterým se mění některé zákony v oblasti daní.
- Senát schválil předlohu, podle níž se budou insolvenční případy přidělovat soudcům automatickým a náhodným systémem. Vláda původně navrhovala zavést tento systém pro všechna soudní řízení, Sněmovna jej ale v novele občanského soudního řádu zúžila. Normu by měl ještě podepsat prezident.
- Neziskovým organizacím zřejmě nevznikne povinnost zapsat se do rejstříku, aby získaly postavení veřejné prospěšnosti. Senát dnes schválil úpravu občanského zákoníku ve verzi, kterou Sněmovna nahradila sporný vládní návrh zákona o veřejné prospěšnosti. Přijatou variantu nyní dostane k posouzení prezident.
- Senát chce zvýšit státní příspěvek zaměstnavatelům na mzdy handicapovaných pracovníků na 12 000 Kč měsíčně. Nyní činí 9 500 Kč měsíčně a Sněmovna schválila jeho navýšení na 10 500 Kč. O senátní verzi novely zákona o zaměstnanosti bude rozhodovat Sněmovna na své zářijové schůzi.
- Senát schválil novelu proti mezinárodním únikům na daních, v rámci níž se zavádí povinnost pro nadnárodní firmy informovat o své finanční situaci v jednotlivých zemích, kde působí. Novelu nyní dostane k podpisu prezident.
- Sněmovna a Senát si budou moci vzájemně upravovat změny ústavních a volebních zákonů tak, aby mohly dosáhnout shody na jejich podobě. Nově by tak už poslanci nemuseli schválit senátní úpravy těchto norem, pokud by chtěli dosáhnout jejich přijetí. Novinku přinese takzvaný stykový zákon, který dnes Senát schválil.

[LinkedIn](#) | [Twitter](#) | [Facebook](#) | [Instagram](#)

www.kpmg.cz

Tel.: +420 222 123 111

Informace zde obsažené jsou obecného charakteru a nejsou určeny k řešení situace konkrétní osoby či subjektu. Ačkoliv se snažíme zajistit, aby poskytované informace byly přesné a aktuální, nelze zaručit, že budou odpovídat skutečnosti k datu, ke kterému jsou doručeny, či že budou platné i v budoucnosti. Bez důkladného prošetření konkrétní situace a řádné odborné konzultace by neměla být na základě těchto informací činěna žádná opatření.

© 2025 KPMG Česká republika, s.r.o., a Czech limited liability company and a member firm of the KPMG global organization of independent member firms affiliated with KPMG International Limited, a private English company limited by guarantee. All rights reserved.